

...

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

végzése

Az ügy száma: Kfv.V.35.149/2025/7.

A tanács tagjai: dr. Darák Péter, a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta előadó bíró

dr. Márton Gizella bíró

dr. Demjén Péter bíró

Ságiné dr. Márkus Anett bíró

A felperes: Kft Kft.

(cím1)

A felperes képviselője: Grósz és Bobák Ügyvédi Iroda

(cím2;

ügyintéző: dr Bobák Anita ügyvéd)

Az alperes: Nemzeti Adó és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

(cím3)

Az alperes képviselője: dr. Németh Péter kamarai jogtanácsos

A per tárgya: vámügyben hozott határozat elleni közigazgatási per

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Budapest Környéki Törvényszék 2025. március 6. napján kelt 9.K.701.381/2024/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 9.K.701.381/2024/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2022. augusztus 17-én alakult, bejegyzésére 2022. augusztus 19-én került sor. A cég vezető tisztségviselője és tulajdonosa (50-50%) Ügyvezető-tulajdonos1 (a továbbiakban: Ügyvezető-tulajdonos1) és Ügyvezető-tulajdonos2 (a továbbiakban: Ügyvezető-tulajdonos2), akiknek édesanyja Kft. ügyvezető tulajdonosa (a továbbiakban: Kft3 ügyvezető-tulajdonosa), a Kft3 Kft. v.a. (a továbbiakban: Kft3) ügyvezető tulajdonosa.

[2] A felperes 2023. április 20-án „Engedélyezett gazdálkodó - vámügyi egyszerűsítések” (Authorised Economic Operator for Customs Simplification - AEOC) engedély iránti kérelmet terjesztett elő a vámhatóságnál. A kérelem részét képező Önértékelési Kérdőíven vámügyekért felelős személyként a Kft3 ügyvezető-tulajdonosát, majd az engedélyezési eljárás során helyette Kft2 ügyvezető tulajdonosa (a továbbiakban: Kft2 ügyvezető-tulajdonosa vagy a felperes vámügyeiért felelős személy) jelölte meg. A felperes a nemzetközi ellátási láncban vámügynök szerepkörben definiálta magát, vámjogi képviselőt lát el.

[3] A Nemzeti Adó- és Vámhatóság Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú vámhatóság) a kérelmet az szám iktatószámú határozatával elutasította.

[4] A fellebbezés alapján eljáró alperes az szám iktatószámú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[5] Határozatát az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 5. cikkére, 38 - 39. cikkére, az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, a Bizottság (EU) 2015/2447 végrehajtási rendeletének (a továbbiakban: VA) 24 - 28. cikkeire, az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vámtörvény) 82. § (1) – (3) bekezdésére alapította, utalt az Európai Bizottság Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság „Az engedélyezett gazdálkodókról szóló TAXUD/B2/047/2011-Rev.6 Iránymutatás” (a továbbiakban: Iránymutatás) rendelkezéseire, az Európai Unió Bírósága C-496/17. (Deutsche Post) ítélet 64. pontjára.

[6] Indokolása szerint az AEOC engedély kiadásához a Vámkódex 39. cikkében található a) - d) pontokban foglalt feltételeknek együttesen kell teljesülnie. A Vámkódex 39. cikk a) pontjához rendelt – kimondottan a fiatal gazdálkodókra vonatkozó – végrehajtási szabály, a VA 24. cikk (4) bekezdése szerint amennyiben a kérelmezőt három évnél rövidebb ideje alapították, a vámhatóság a rendelkezésre álló nyilvántartások és információk alapján értékeli a Vámkódex 39. cikkének a) pontjában említett kritérium teljesítését. A felperes esetében a Vámkódex 39. cikk a) pontjában foglalt feltétel nem teljesült, továbbá alapos kétség van a Vámkódex preambuluma (24) bekezdése szerinti szabálykövetőség és megbízhatóság követelményét érintően is, ezért az engedélyezett gazdálkodó státusz megadására nincs lehetőség.

[7] Rögzítette, hogy a felperes által vámügyeiért felelősként bejelentett, illetve a felperesért felelős vagy annak vezetése felett ellenőrzést gyakorló személyek előélete büntetőjogi szempontból megfelelő. A felperes adó és vámjogi szabálykövetésének és megbízhatóságának megítélése (azaz a vámjogszabályok és adószabályok szerinti megfelelés vizsgálata) során ezen személyek jelenlegi és korábbi gazdasági tevékenységét is figyelembe kellett vennie annak érdekében, hogy megalapozott döntést hozhasson.

[8] Kifejtette, hogy a felperes képviselőre jogosult személyei egyben a Kft1 Kft. (a továbbiakban: Kft1) képviselőre jogosult személyei és tulajdonosai (50 - 50%) is, mely társaság AEOC kérelmét az elsőfokú vámhatóság elutasította a Vámkódex 39. cikk a) pontjában foglalt megfelelő előélet kritériumának nem teljesítése okán, mert a vámügyekért felelős személyeként megjelölt személy - aki a Kft3 ügyvezető-tulajdonosa is - szabálykövető, megbízható és jóhiszemű magatartásáról nem tudott meggyőződni, és nem látott garanciát a jövőbeli jogkövető magatartására sem.

[9] A kérelem módosítását követően megjelölt vámügyekért felelős személy a Kft2 Kft. (a továbbiakban: Kft2) visszavont AEOC engedéllyel rendelkező gazdálkodó ügyvezetője és 75%-ban többségi tulajdonosa. A Kft2 engedélyének visszavonására gazdálkodó kérelmére, a

fizetőképesség kritérium nem teljesítése miatt történt. A Kft2 a Kft3 Kft. „v.a” gazdálkodóval (a továbbiakban: Kft3) is megbízási jogviszonyban állt, amelynek képviselőre jogosult személye és tulajdonosa a felperes tagjainak édesanyja, a társaságban az egyik felperesi ügyvezető 2016. december 28. és 2017. november 09. között tulajdonosként volt érdekelt. A Kft3 nagy összegű vámtartozást halmozott fel, vele szemben végrehajtási eljárás indult, AEOC engedélyét a vámhatóság fizetőképességének hiánya miatt visszavonta. A vámhatóság előtt jelenleg is több olyan gazdálkodó áruátengedést követő ellenőrzése van folyamatban, amely vám eljárásokban közvetett vámjogi képviselőként a Kft3 járt el és az ellenőrzött gazdálkodói kör nagy része felszámolás, vagy végelszámolás alatt áll. Az érintett gazdálkodók a vámhatóság megkereséseire nem reagálnak, a Kft3 mint közvetett képviselő és egyetemleges adós az ellenőrzések során kezdetben együttműködő volt, később azonban a képviselője a vizsgálatok lefolytatását mind passzív, mind aktív módon nehezítette, a vizsgálatokban való közreműködése akadozóvá vált, a Kft3 az előírt köztartozásokat nem fizette meg. 2020. január 01. és 2023. július 31. között a Kft3 terhére a vámjogszabályok megsértése miatt 207 alkalommal került vámigazgatási bírság kiszabásra. A felperes, mint vámjogi képviselő közreműködésével lefolytatott vám eljárásokban képviseltek túlnyomó többsége (a 12 társaságból 9) korábban a Kft3 ügyfélkörébe tartozott.

[10] A felperes jelenlegi és korábbi gazdasági tevékenységét vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy előélete a vámjogszabályok és adószabályok betartása szempontjából nem tekinthető megfelelőnek, vagyis a Vámkódex 39. cikkében foglalt konjunktív feltételek közül az a) pontban található „vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismételt megsértésének hiánya” kritérium nem teljesül, továbbá az azonos érdekeltségi körbe tartozás miatt alapos kétség van a Vámkódex preambuluma (24) bekezdése szerinti „szabálykövetés és megbízhatóság” követelményét érintően is. Kiemelt kockázatként értékelte, hogy a felperes azonos üzleti területen kívánja folytatni tevékenységét, mint a Kft3, valamint azt, hogy a működéséért felelős személyek egy érdekeltségi körbe tartoznak.

[11] A fellebbezésben foglaltak alapján kitért arra, hogy a felperestől eltérő gazdasági társaságok működésére az érintett magánszemélyek családi kapcsolatai, a cégek közötti átjárhatóság bemutatása érdekében tért ki. Az ügyfélkör felperes általi átvétele szintén e ténytet igazolja.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[12] A felperes keresetében az alperes határozatának az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályú megsemmisítését vagy hatályon kívül helyezését, másodlagosan emellett az elsőfokú vámhatóság új eljárásra történő kötelezését, harmadlagosan az alperes határozatának a megváltoztatását kérte.

[13] Álláspontja szerint az alperes határozata sérti a Vámkódex 39. cikk a) pontját, a VA 24. cikk (1), (2) és (4) bekezdését, Vámtörvény 6. § (2) bekezdését, 48. § (1) bekezdését, 66. § (2) bekezdését, az Alaptörvény rendelkezéseit.

[14] Előadta, hogy a Vámkódex 39. cikk a) pontja, a VA 24. cikk (1), (2) és (4) bekezdése pontosan meghatározza azon személyek körét, akik tevékenysége az AEOC kérelem elbírálása során vizsgálható. Az ügyvezetők és a vámügyekért felelős személy vonatkozásában a vámhatóság az adószabályok súlyos vagy ismételt megsértését nem állapította meg, egyikük esetében sincs nyilvántartva súlyos bűncselekmény sem saját, sem a kérelmező gazdasági tevékenységéhez kapcsolódóan. Ezért az első- és másodfokú határozatok jogszabálysértőek.

[15] Részletes előadást tett az elutasító határozat indokaival kapcsolatban.

[16] Hivatkozott arra, hogy a vámhatóság Kft3 ügyvezető-tulajdonosának és a Kft1-nek a tevékenységét szabályellenesnek, megbízhatatlannak állította be, és a Kft3 ügyvezető-tulajdonosát minden bizonyíték nélkül rosszhiszemű magatartással vádolta. A vámhatóság bizonyítási eljárást – előterjesztett kérelme ellenére – e körben nem folytatott, bizonyítási indítványára nem reagált, ezáltal megsértette a Vámtörvény 48. § (1) bekezdésében foglalt tényállástisztázási kötelezettségét és a Vámtörvény 66. § (2) bekezdés e) pontjában írt indokolási kötelezettségét, nem bizonyította a Vámtörvény 6. § (2) bekezdésének megfelelően az érintett személy rosszhiszeműségét. Az eljárás során tehát sérült az érintettek Alaptörvény 6. cikk (2) bekezdésében védett jó hírnévhez, valamint a polgári jog által védett személyiségi joga.

[17] Sérelmezte, hogy a vámhatóság a Kft3 tulajdonosi körét, tevékenységét részletesen értékelte, és az AEOC engedély iránti kérelem feltételeinek vizsgálata során döntését ezáltal egy másik céggel, illetve az ügyvezetői édesanyjával kapcsolatos, nem bizonyított tényeire alapította. Ezáltal megsértette az Európai Unió Alapjogi Charta 21. cikke (1) bekezdésében és az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § c) pontjában foglalt, a születésen alapuló megkülönböztetés tilalmát, az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, az Alaptörvény XV. cikke szerint (1) bekezdése szerinti törvény előtt egyenlőség elvét azáltal, hogy az anyára hivatkozva a gyermekeket szankcionálta. Utalt az Alkotmánybíróság 9/1990.(IV.25.) AB határozatában foglalt jogértelmezésre.

[18] Jogszabálysértőnek tartotta azt is, hogy az alperes az Ügyvezető-tulajdonos2 Kft3-ban történő tulajdonosi részesedését a terhére értékelte. Kifejtette, hogy a Kft3 maga döntött a végelszámolásáról, erre tekintettel maga kezdeményezte az AEOC engedélyének visszavonását, jogsértést ezzel nem követett el. A Kft3 a vámhatóság az ellene indított eljárásai alapján hozott elsőfokú határozatai ellen sikeres jogorvoslati kérelmeket terjesztett elő, a vámhatóság – kérelme ellenére – az ügyek állását nem rögzítette határozatában, és nem bizonyította, hogy milyen ok-okozati összefüggés áll fenn a felperes tevékenysége és a vámhatóság által a Kft3 ügyeiben ellenőrzött gazdálkodói kör között.

[19] Sérelmezte továbbá, hogy a vámeljárásokért felelős személy többségi tulajdonában álló Kft2 AEOC engedélyének a kérelemre történő visszavonását szintén a terhére értékelte, úgy, hogy e körben semmiféle jogsértést a Kft2 vagy a tulajdonosa terhére nem állapított meg.

[20] Vitatta azt is, hogy a Kft3 és a saját ügyfélköre közti átfedés, illetve a társaságokhoz köthető személyek között feltárt kapcsolat, azaz a vámhatóság által vélelmezett „Egy

érintettségi kör” a kérelme elutasításának jogszerű indoka lehet, hangsúlyozva, hogy „Egy érdekeltségi kör” fogalmáról és feltételeiről egyetlen uniós és hazai jogszabály sem tartalmaz előírást.

[21] Az alperes a kereset elutasítását kérte a határozatában foglalt indokok alapján.

A jogerős ítélet

[22] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal megsemmisítette, az elsőfokú vámhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[23] A Vámkódex 39. cikkében a VA 24. cikk (1), (2) és (4) bekezdésében foglaltakra tekintettel az volt a jogi álláspontja, hogy a jogszabályi rendelkezések egyértelműen meghatározzák, hogy mely személyeket kell értékelési körbe vonni és a vizsgálatot milyen körben kell lefolytatni. A tárgyi esetben az ügyvezetők, valamint a vámügyekért felelős személy vonatkozásában áll fenn az alperes vizsgálódási kötelezettsége. A felperes kérelmét módosította, a Kft3 ügyvezető-tulajdonosa helyett a Kft2 ügyvezetőjét jelölte meg vám eljárásokért felelős személyként, ezért a Kft3 ügyvezető-tulajdonosa és a Kft1 a vizsgálati körbe nem volt vonható. A felperestől eltérő jogalanynak minősülő Kft1 képviselőre jogosult személyei a felperes ügyvezetői ugyan azonos személyek, azonban ez nem jelent erre tekintettel ügyszakosságot. Az alperes nem tudott olyan megállapítást tenni, amely a vizsgálat alá vonható személyek körében megalapozná, hogy a nevezettek az előző három évben gazdasági tevékenységhez kapcsolódóan a vámjogszabályokat vagy adószabályokat súlyosan vagy ismételtelen megsértettek vagy súlyos bűncselekményt követtek el. A Kft3 és ügyvezető-tulajdonosa tevékenységének vizsgálatára a közös érdekeltségi kör vonatkozásában sincs a Vámkódex 39. cikke és a VA 24. cikk (1) - (2) és (4) bekezdése alapján jogszabályi lehetőség.

[24] A felperes AEOC engedély iránti kérelem feltételeinek vizsgálata nem alapulhat a felperestől független Kft3 értékelésén, a két cég tevékenysége és szerepe, előélete „nem mosható össze”. Az a körülmény, hogy az Ügyvezető-tulajdonos2 a Kft3 vonatkozásában 2017.11.09. napjáig, a felperesi kérelemhez képest 3 éven túl tulajdonosként volt érdekelt, a felperes kérelmének elbírálása során érdemi jelentőséggel nem bír, a korábbi ügyvezetői pozíció a két gazdasági társaság egy érdekeltségi körbe való tartozására, a társaságok közötti átjárhatóságára bizonyítékot nem jelent. Nem került sor a vámhatóság részéről arra vonatkozó határozati megállapítás rögzítésére, hogy az Ügyvezető-tulajdonos2 tulajdonosi minőségének időszaka alatt a cég terhére releváns szabálytalanság megállapításra került-e, ezáltal a nevezett szerepe a szabálytalansággal összefüggésbe hozható-e. A határozatban megjelöltek szerint a Kft3 terhére olyan időszakban került sor 207 alkalommal vámigazgatási bíróság kiszabására, amely időszakban a felperesi ügyvezetők és a vámügyekért felelős személye a Kft3-hoz nem volt köthető.

[25] Megítélése szerint a vámügyekért bejelentett személy és a Kft2, valamint a Kft3 és a Kft2 kapcsolata, a Kft2 AEOC engedélyének visszaadása a felperes kérelmének elbírálásakor

érdemi jelentőséggel nem bír, a jelen jogvitában ugyanis nem a Kft2 fizetőképessége, anyagi helyzete az értékelendő körülmény.

[26] Osztotta a felperes álláspontját a körben is, hogy a Kft3 és a felperes ügyfélkörét illető átfedések a felperes kérelmének elbírálásakor negatív hatással nem bírhatnak, és az azonos érdekeltségi kör - jogi szabályozottság hiányában - a Kft3 és a felperes viszonylatában nem alapozza meg azt a következtetést, hogy a felperest irányító személyek korábban olyan vállalatot vezettek, amelyek elkerülték kötelezettségeiket, majd azzal a szándékkal kívántak új vállalatot létrehozni, hogy a Kft3 tevékenységét folytassák.

[27] Rögzítette, hogy az Európai Unió Bírósága által C-496/17. (Deutsche Post) ügyben hozott ítélet az alperes álláspontját nem támasztja alá.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[28] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását kérte.

[29] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (1) és (4) bekezdésében, a 4. § (1) bekezdésében, 85. § (1) bekezdésében, illetve a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4) - (5) bekezdéseiben, továbbá a Vámkódex Preambulumának (24) pontjában, a 39. cikk a) pontjában, a VA 24. cikk (1) és (4) bekezdésében foglaltakat.

[30] Előadta, hogy a Vámkódex Preambulumában megfogalmazásra kerülnek a jogalkotó céljai. Ennek (24) pontja szerint a „szabálykövető és megbízható” gazdálkodók részére kell megadni az engedélyezett gazdálkodói státuszt. Az Európai Unió Bírósága C-496/17. (Deutsche Post) ítéletében még ennél is határozottabban fogalmaz, amikor kimondja, hogy az a tény, hogy a vámhatóságok az AEOC-státuszt valamely gazdasági szereplőnek megadják, gyakorlatilag egyenértékű azzal, hogy ez utóbbita ruházzák a vámszabályozás ellenőrzése feladatainak egy részét. Ennél fogva fontos, hogy valamennyi jogalkalmazó a jogalkotói cél szem előtt tartásával, azzal összhangban értelmezze és alkalmazza a jogszabályokat az AEOC kérelmek kapcsán.

[31] Az elsőfokú bíróság teljesen figyelmen kívül hagyta a VA. 24. cikk (4) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a három évnél rövidebb ideje alakult kérelmező esetében – amilyen felperes is – a vámhatóság rendelkezésére álló nyilvántartások és információk alapján kell értékelni a Vámkódex 39. cikkének a) pontjában említett kritériumok teljesítését, hiszen ezen fiatal gazdálkodók esetén a vámhatóságnak csekély mennyiségű információ áll rendelkezésére a megbízhatóság követelményeinek vizsgálatára.

[32] Eljárása során megállapította, hogy a felelős személyek más cégekben végzett vámtévékenységéről rendelkezik információval. Nyilvántartását, szakrendszereit, a folyószámla adatait, az érintett felelős személyek cégkapcsolatait is megvizsgálta a felperes

tevékenysége mellett, és ennek eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy felperes nem teljesíti az engedélyezett gazdálkodókkal szembeni kritériumokat, tevékenysége jelentős kockázatot hordoz. Értékelési körbe vonta nemcsak a VA 24. cikk (1) bekezdés b) pontjában meghatározott személyeket és gazdasági tevékenységüket, hanem a „gazdasági tevékenységükhöz kapcsolódóan” kitételnek megfelelően, az Iránymutatással összhangban, az ezen személyek által tulajdonolt vagy vezetett gazdasági társaságok tevékenységét is. A Kft1 társasággal kapcsolatos tényekre azért hivatkozott, mert a felperes maga jelentette be vám eljárásokban felelős személyként Kft3 ügyvezető-tulajdonosát, és amikor észlelte, hogy a vámhatóságnak nevezett személlyel szemben kétségei vannak, változtatott a kérelmén. A felperes és a Kft1 ügyvezetői azonos személyek, és a VA 24. cikk (1) bekezdés a) pontja ezen személyek három évre visszamenő gazdasági tevékenységének vizsgálatát nevesíti, amely nem korlátozódik kizárólag a kérelmezőhöz kapcsolódó gazdasági tevékenységre. A Kft1-re vonatkozó információk az elsőfokú vámhatóság rendelkezésére álltak, a VA 24. cikk (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően azokat a kérelem elbírálása során figyelembe kellett vennie.

[33] A vámhatóság nem csak feltárta a VA 24. cikk (1) bekezdés b) pontjában meghatározott személyeken keresztül kirajzolódó kapcsolati hálót, az érintettek tevékenységét elemezte, majd ezeket együttesen is értékelve, a Vámkódex Preambulumának (24) pontjában rögzített szabálykövetőség és megbízhatóság szempontjából hozta meg a döntését. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság az alperes által felsorolt tényeket egyenként és kirívóan okszerűtlenül értékelte a jogszabály szövegéhez képest indokolatlanul megszorító értelmezéssel, és adós maradt a feltárt bizonyítékok egymásra tekintettel történő értékelésével.

[34] Az elsőfokú bíróság nem értékelte azon, nyilvántartásában fellelhető tény, hogy a felperes a kérelmén a Kft3 EORI számát tüntette fel, és ez elképzelhetetlen, amennyiben a társaságok közt nincs kapcsolat. Értékelés nélkül maradt, hogy a felperes megalakulása (2022. augusztus 17.) és a Kft3 végelszámolásának elrendelése (2022. december 01.) közötti rövid időtartam telt el. Ezen információk birtokában az eljáró vámhatóságnak nemcsak joga, hanem kötelessége is volt az eljárás során vizsgálat tárgyává tenni a Kft3 tevékenységét, valamint a Kft3 végelszámolásához és AEOC engedélyének visszavonásához vezető körülményeket. Kft3 ügyvezető-tulajdonosa személyével kapcsolatos tények értékelésére határozatában az érintett társaságok és a felperes közti számos kapcsolódási pont miatt került sor. Az elsőfokú bíróság Ügyvezető-tulajdonos2 korábbi Kft3-ban való tagságát sem a feltárt tényekkel fennálló összefüggéseiben értékelte.

[35] Hangsúlyozta, hogy a Kft2 tekintetében érdemi jelentősége van annak, hogy a felperes vámügyiért felelős személy olyan társaságban végez vámügyi tevékenységet, mely az AEOC-engedély feltételeként a Vámkódex 39. cikk c) pontjában előírt fizetőképességi kritériumot nem tudta teljesíteni, melyre tekintettel az engedélye visszavonását kérte. Ez magában hordozza azt a kockázatot, hogy e követelményt a felperes sem fogja tudni teljesíteni. Az elsőfokú bíróság azonban nem indokolta meg, hogy miért nem vizsgálendő a felperes vámügyiért felelősként bejelentett személy megelőző három évben kifejtett gazdasági tevékenysége annak ellenére, hogy a VA 24. cikk (1)-(2) és (4) bekezdésében foglaltak alapján a vámügyekért felelős személy megfelelő előélete ugyanolyan súllyal vizsgálendő, mint a vezető tisztségviselőké.

[36] Az ügyfélkör nagy összegű tartozást felhalmozó Kft3-tól való átvétele a feltárt körülmények és az azonos érdekeltségi kör folytán jelentős kockázatot jelent a felperes megbízhatósága és szabálykövetősége szempontjából, értékelése ezért nem maradhatott volna el.

[37] A felperes joghatályos felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[38] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[39] A Kúria a jogerős ítéletet - a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül - csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem, és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése], az eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 120. § (5) bekezdése].

[40] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét az „engedélyezett gazdálkodói státusz” törvényes feltételeinek vizsgálata érdekében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a joggyakorlat fejlesztése érdekében a Kfv.V.35.149/2025/2. számú végzésével befogadta.

[41] A Kúria megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a felperes alapításától számított három éven belül előterjesztett „vámügyi egyszerűsítések” engedélykérelme elbírálásánál mérlegelendő szempontokat a szabályozás célját tekintve indokolatlanul szűkítően vizsgálta, ezért döntése meghozatalakor téves következtetésre jutott.

[42] A felperes, mint vámjogi képviselő „vámügyi egyszerűsítések” típusú engedélyezett gazdálkodó státusz iránti kérelmet terjesztett elő. Ez az engedély lehetővé teszi a jogosultja számára, hogy bizonyos egyszerűsítéseket élvezzen. A státuszt valamennyi tagállam vámhatóságai elismerik, amennyiben a vámjogszabályokban meghatározott követelmények teljesülnek. A kritériumok teljesítése esetén a vámhatóságoknak engedélyezniük kell, hogy a gazdálkodó az egyszerűsítésben részesüljön, és az engedélyezett gazdálkodó státusz megadásakor egyszer már megvizsgált kritériumokat a vámhatóságok a vámeljárások során nem vizsgálják újra. Az engedély lényege tehát, hogy az engedélyes a vámmellenőrzés során kedvezőbb elbánásban részesül, mint mások, így többek között kevesebb fizikai és okmányalapú ellenőrzésen kell átesnie. Szükség esetén a vámhatóságok más hatóságokkal folytatott konzultációt követően adják meg ezt a státuszt [Vámkódex 38. cikk (1) – (6) bekezdés].

[43] A „vámügyi egyszerűsítések” típusú státuszhoz megkövetelt kritériumok a Vámkódex 39. cikke szerint többfélék:

- vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismételt megsértésének - ideértve a kérelmező gazdasági tevékenységeihez kapcsolódó súlyos bűncselekmény nyilvántartásának – hiánya [a) pont];
- annak bizonyítása, hogy olyan nyilvántartásokat vezet, amelyek lehetővé teszik a megfelelő vámellenőrzést [b) pont];
- fizetőképesség [c) pont];
- gyakorlati jellegű szakértelem, vagy szakmai képesítés [d) pont].

[44] A perbeli esetben a vámhatóság az adó- és vámjogszabályok súlyos vagy ismételt megsértésének hiánya, tehát a Vámkódex 39. § a) pontja körében tárt fel olyan körülményeket, amelyek miatt a felperes kérelmét elutasította.

[45] Ezen engedélyezési kritérium tekintetében a Vámkódex végrehajtására kiadott bizottsági rendelet, a VA 24. cikke tartalmaz rendelkezéseket. Ezek – jelen per szempontjából releváns tartalma szerint „(1) (...) Amennyiben a kérelmező nem természetes személy, a Vámkódex 39. cikkének a) pontjában meghatározott kritériumokat teljesítettnek kell tekinteni, ha az elmúlt három évben a következő személyek egyike sem sértette meg súlyosan vagy ismételten a vámjogszabályokat és az adószabályokat, és gazdasági tevékenységéhez kapcsolódóan súlyos bűncselekmény nincs nyilvántartva: a) a kérelmező; b) a kérelmezőért felelős vagy annak vezetése felett ellenőrzést gyakorló személy; c) a kérelmező vámügyeiért felelős alkalmazott.

(2) Mindazonáltal a Vámkódex 39. cikkének a) pontjában említett kritériumot teljesítettnek kell tekinteni, ha a határozat meghozatalában illetékes vámhatóság úgy ítéli meg, hogy a jogsértés csekély jelentőségű a kapcsolódó műveletek számához és nagyságrendjéhez képest, és a vámhatóságnak nincs kétsége a kérelmező jóhiszeműségét illetően.

(...)

(4) Amennyiben a kérelmezőt három évnél rövidebb ideje alapították, a határozat meghozatalában illetékes vámhatóság a rendelkezésére álló nyilvántartások és információk alapján értékeli a Vámkódex 39. cikkének a) pontjában említett kritérium teljesítését.”

[46] A Vámkódex 39. cikk a) pontjának, valamint a VA 24. cikk (1) – (2) és (4) bekezdésének együttes értelmezéséből az következik, hogy amennyiben a kérelmező olyan nem természetes személy, amely alapítása és a kérelem előterjesztése között három év még nem telt el, az engedélyezés folyamata eltér attól az esettől, amikor a gazdálkodó már több, mint három éve működik, és saját, megbízható tevékenysége jogán részesülhet a vámügyi könnyítésekben. A három éve még nem létező gazdálkodó esetén azonban a szabálykövetési, megbízhatósági kritérium a saját tevékenység alapján nem ítéltető meg a kellő bizonyossággal, ezért a vámhatóság felhatalmazást kapott a meghatározott személyi körön

túlmutató vizsgálatra. Annak megítélésakor tehát, hogy teljesül-e a három éve még nem létező kérelmező tekintetében az adó- és vámjogszabályok súlyos vagy ismételt megsértésének hiánya, mint engedélyezési feltétel, a vámhatóság a VA 24. cikk (4) bekezdése alapján a rendelkezésére álló nyilvántartások és információk alapján szélesebb körű vizsgálatot végezhet, és az engedélyezési kritériumokat nem kizárólag a VA 24. cikk (1) bekezdés a) – c) pontjában meghatározott személyi körre értékelheti. Felhasználhat minden olyan tény, amely a kérelmező megbízhatóságára, szabálykövetési hajlandóságára utal, illetve arra kockázatos lehet.

[47] A vámhatósági vizsgálódásnak azonban a kérelmező (felperes) gazdasági tevékenységével kell összefüggésben állnia, tehát a tevékenység jellege, az abban közreműködő természetes személyek korábbi és jelenlegi gazdasági tevékenysége, és a hozzájuk köthető, a vámügyekben eljáró más jogi személyek korábbi és jelenlegi gazdasági tevékenysége is értékelhető, feltéve, hogy fennáll a kapcsolat a kérelmező (felperes) vámeljárásokkal kapcsolatos tevékenységével, és hozzájárulhat ahhoz, hogy a vámhatóság megfelelő és megalapozott képet alkosson a kérelmező vámügyeket érintő megbízhatóságáról. Vizsgálata során más hatóságoktól is kérhet információkat, velük konzultálhat.

[48] Mindezek alapján a Kúria álláspontja szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kizárólag a felperes ügyvezetői, valamint a vámügyekért felelősként általa bejelentett személy vonatkozásában áll fenn az alperes vizsgálódási kötelezettsége (lehetősége). Önmagában tehát az, hogy ezen természetes személyek az előző három évben a vámjogszabályokat vagy adószabályokat súlyosan vagy ismételten nem sértettek meg, illetve súlyos bűncselekményt velük kapcsolatban nem tartanak nyilván, - lévén a felperes újonnan alakult társaság - a Vámkódex 39. cikk a) pontjában írt kritérium teljesítését nem eredményezi.

[49] Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a VA 24. cikk (1) bekezdés a) – c) pontjában meghatározott természetes személyek tevékenységét tartotta a kérelem elbírálása során vizsgálhatónak, a vámhatóság értékelési körébe vont tényekről azt állapította meg, hogy azok nem relevánsak.

[50] Ezzel szemben a Kúria álláspontja az, hogy amennyiben ezen személyekhez tartozó gazdálkodók működése alapos okkal ébreszt kétséget a vámhatóságban a felperes jövőbeli tevékenységének megbízhatósága, szabálykövetési hajlandósága és kilátásit illetően, a feltárt tények a kérelem elutasításának okszerű alapjául szolgálhatnak. Ennek következtében az elsőfokú bíróságnak a feltárt tények eltérő, az AEOC engedély célját szem előtt tartó értékelést kellett volna elvégeznie.

[51] Az elsőfokú vámhatóság és az alperes a VA 24. cikk (4) bekezdésében felhatalmazást kapott a nyilvántartásiban szereplő, illetve a tudomására jutott tények értékelésére, továbbá konzultálhatott más szervekkel is. E felhatalmazás széles körű és átfogó mérlegelési jogot jelent, amely alapján meghozott határozat törvényességével szemben az a követelmény, hogy megfeleljen a Kp. 85. § (5) bekezdésében foglaltaknak. A bíróságnak tehát azt kell vizsgálnia, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a határozatból megállapítható-e.

Tekintve egyrészt, hogy a három éve még nem létező gazdálkodó jövőbeni tevékenysége vámügyi szempontú megbízhatóságáról kell a vámhatóságnak döntést hoznia, azonban a gazdálkodó saját tevékenységére vonatkozó adatok – az alapítástól eltelt rövid időszakra figyelemmel – még nem állnak rendelkezésre, másrészt pedig az általános rendelkezéseken túl a fiatal gazdálkodókra vonatkozó pontos mérlegelési szempontokat a jogszabályok nem határozzák meg, a vámhatóságnak a tények mérlegelése során az AEOC státusz által megvalósítandó cél szem előtt tartásával kell eljárnia, és ennek tükrében kell arról döntenie, hogy biztosítotttnak látja-e a kérelmező gazdálkodó jövőbeni működését illetően a vámügyi megbízhatóságot és szabálykövetést. A kérelem tehát akkor adható meg, ha a rendelkezésre álló tények alapján megalapozottan lehet arra következtetni, hogy a Vámkódex 39. cikk a) pontjában írt AEOC kritérium megvalósul, vagyis a gazdálkodó a vámjogszabályok és adószabályok súlyos vagy ismétlődő megsértése (és gazdasági tevékenységeihez kapcsolódó súlyos bűncselekmény elkövetése) nélkül működik majd.

[52] Kiemeli a Kúria, hogy az egyes körülmények együttes értékelése alapján vonható csak le a felperes megbízható gazdálkodói minőségére vonatkozó következtetés.

[53] A felperes gazdasági tevékenységét nyilvánvalóan az abban közreműködő természetes személyek fejtik ki, ezért a Kúria megítélése szerint a vámhatóság okszerűen vizsgálta a felperes kérelmében szereplő természetes személyek korábbi vámügyi tevékenységét, mert abból a felperes működésének vámügyi szempontú kockázataira okszerű következtetéseket lehet levonni.

[54] Az elsőfokú bíróságnak tehát a vámhatóság által felsorakoztatott tényeket nem abból a szempontból kellett volna értékelnie, hogy azok a VA 24. cikk (1) bekezdés a) – c) pontjába nevesített személyek terhére írhatók-e, hanem abból a szempontból, hogy azok összessége mellett is feltételezhető-e a felperes megbízható, szabálykövető jövőbeli tevékenysége.

[55] Kiemeli a Kúria, hogy a felperessel azonos ügyvezetés alatt álló Kft1 AEOC kérelmének a vámhatóság nem adott helyet, a vámügyekért felelős személy tulajdonában álló Kft2 AEOC engedélye a kritériumok nemteljesítés miatt visszavonásra került, a Kft3 AEOC engedélyéhez hasonlóan. A Kft2 ügyvezető tulajdonosát jelentette be a felperes vámügyelért felelős személynek, és ez a személy volt a Kft3 vámügyeiért is felelős. A felperest az azonos család által tulajdonolt Kft3 végelszámolásának elhatározása után alapították, a felperes és a Kft3 ügyfélköre – a vizsgálat időpontjában – $\frac{3}{4}$ részben megegyezett a Kft3 ügyfélkörével, a Kft1, a Kft3 és a felperes tulajdonosai, ügyvezetői között közeli hozzátartozói viszony áll fenn, a társaságok azonos gazdasági tevékenységi köre mellett.

[56] A három éven belül alapított kérelmezők esetén a fentebb kifejtettek szerint a vámhatóságot megillető szélesebb mérlegelési körön alapuló döntés jogszerűségét ezen körülmények összességükben megalapozhatják, mert a felperes működését illetően kockázatot jelenthetnek. Az elsőfokú bíróság tévesen hiányolta az „azonos érdekeltségi kör” és az „azonos ügyfélkör” fogalmának norma szintű szabályozását. A felpereshez kötődő természetes személyek cégei azonos érdekeltségbe tartozónak számítanak, különös tekintettel a tevékenységi kör azonosságára, és az ügyfélkör nagymértékű azonossága szintén nem igényel jogszabályi fogalom meghatározást.

[57] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a szélesebb körű mérlegelési jog a vámhatóságot azért illeti meg, mert a kérelmező felperes saját működését illetően nem áll ellengendő adat ahhoz, hogy a múltbeli működéséből a jövőbeni működésére megalapozottan lehessen következtetni. A VA 24. cikk (4) bekezdésében írt három éves időszak elteltével a felperes AEOC engedélykérelme már az általános szabályok szerint bírálendő el, és ezen időszakot követően már kizárólag a VA 24. cikk (1) bekezdés a) – c) pontjában meghatározott személyek tevékenysége alapján kell állást foglalni a Vámkódex 39. cikk a) pontjában szereplő AEOC kritérium teljesüléséről.

[58] A Kúria álláspontja szerint ezen értelmezés által valósul meg a Vámkódex (24) Preambulumbekezdésében rögzített azon szabályozási cél, mely szerint a szabálykövető és megbízható gazdálkodók részére kell megadni az engedélyezett gazdálkodó státuszt.

[59] Az elsőfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárásjogi rendelkezéseket nem sértette meg, az alperes által hiányolt bizonyítékértékelés és indokolás az elsőfokú bíróság – utóbb tévesnek bizonyult – eltérő jogi álláspontjának következménye volt.

[60] Mindezen indokok alapján az elsőfokú bíróság ítélete sérti a VA 24. cikk (4) bekezdését, ezért a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[61] Az elsőfokú bíróság az új eljárásban a Kúria jogértelmezését követve köteles vizsgálni a felperes AEOC kérelmének elbírálása során a vámhatóság által feltárt tényeket, és azokat egymásra tekintettel, összefüggéseiben mérlegelve döntení arról, hogy azok megalapozottan teszik-e kockázatosná a felperes működését a vámügyi szabálykövetőség és megbízhatóság szempontjából.

A döntés elvi tartalma

[62] *A gazdálkodó alapításától 3 éven belül előterjesztett vámügyi egyszerűsítések (AEOC) engedély iránti kérelem elbírálására irányuló eljárásban a vámhatóság szélesebb körű mérlegelési joggal rendelkezik annak megállapítására, hogy a gazdálkodó működése a vámügyi szabálykövetőség és megbízhatóság szempontjából rejt-e magában kockázatot.*

Záró rész

[63] A Kúria a felek részére történő felülvizsgálati perköltség megállapítását mellőzte, mert a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettség ellenére a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése és 3. § (2) bekezdése előírásainak megfelelően megbízási szerződést nem csatoltak, illetve a jogi képviselttel kapcsolatban felmerült munkaórák számát nem jelölték meg.

[64] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[65] A végzés elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2026. január 15.

dr. Darák Péter s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta s.k.

előadó bíró

dr. Márton Gizella

bíró

dr. Demjén Péter s.k.

bíró

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő